

Предмет: Извештај са изведне експедиције „Елбрус 2016“ у организацији Планинарског клуба „Предејане“ из Предејана

У периоду од **04-16.јула 2016.године**, у организацији Планинарског клуба „Предејане“ из Предејана, а под вођством Зорана Павловића, изведена је експедиција на планини Кавказ, у Русији, са главним циљем, успоном на врх Елбрус (5642 м), највишу тачку Руске Федерације и Европе.

На експедицији је учествовало 17 планинара, од којих 11 из Србије и 6 из Македоније.

Из Србије, учесници су били:

1. Зоран Павловић (ПК „Предејане“, Предејане);
2. Небојша Китић (ПК „Предејане“, Предејане);
3. Марина Станковић (СПК „Власина“ Сурдулица);
4. Мирослав Докман (ПК „Железничар“ Ниш);
5. Сеад Муминовић (ПК „Санџак“ Нови Пазар);
6. Драган Тадић (ПК „Железничар 2006“ Врање);
7. Драгана Младеновић-Ристић (ПК „Железничар 2006“ Врање);
8. Јасминка Николов (ПК „Железничар 2006“ Врање);
9. Дејан Милојевић (ПК „Гребен“ Младеновац);
10. Ненад Глушац (ПК „Раднички“ Београд);
11. Валентина Зарева (ПД „Стрешер“ Сурдулица).

Из Македоније, учесници су били:

12. Александар Србиновски (ПК „Макпетрол“ Скопље);
13. Ташко Ајановски (ПК „Макпетрол“ Скопље);
14. Златко Јаковски (ПК „Макпетрол“ Скопље);
15. Димитар Павловски (ПК „Македон“ Скопље);
16. Зоран Успрцов (ПК „Кораб“ Скопље);
17. Тошо Антов (ПК „Осогово“ Кочани).

Преглед активности по данима:

04.07.2016.године – у 22:30 часова окупљање учесника на аеродрому „Никола Тесла“ у Београду, упознавање учесника, припрема пртљага и опреме, укрцавање на авион „Аерофлота“ на линији Београд – Москва.

05.07.2016.године – полазак за Москву у 00:50 часова, долазак у Москву на аеродром „Шереметјево“ у 04:30 часова по локалном времену (1 сат унапред у односу на средњеевропско време). Припрема за преседање на авион „Аерофлота“ на линији Москва – Минералне воде. Полазак за Минералне воде у 07:45, долазак у Минералне воде у 10:00 часова. Организованим друмским превозом, учесници су пребачени у село Терскол, у подножје планине Кавказ и врха Елбрус, на надморској висини од 2100 м, у Кабардино-Балкарској републици Руске федерације, у 13:30 часова и сместили се у хотел. После

одмора, вођа експедиције одржао је састанак са учесницима и упознао их са планом активности за наредни дан, када је био предвиђен аклиматизациони успон на врх Мали Чегет (3460 м).

06.07.2016. године – први аклиматизациони успон, на врх Мали Чегет (3460 м). До висине од 3102 м, учесници експедиције били су превезени жичаром. Даље се ишло у спором ритму, онако како ће се сви кретати и у највишим деловима Кавказа. За сат и по спорог хода, 16 од 17 учесника изашло је на врх Мали Чегет. Ради што ефикасније аклиматизације, на врху смо боравили два сата. Време је било пријатно, сунчано и топло. Један учесник који се није попео на Чегет, боравио је пар сати у близини горње станице жичаре и чекао је остале учеснике да сиђу са Малог Чегета. Повратак са Малог Чегета одвијао се преко стена и стазом до горње станице жичаре, а даље су се учесници у Терскол спуштали жичаром. Ни код једног учесника који се попео на Мали Чегет, нису уочени било какви здравствени проблеми. У вечерњим сатима, вођа експедиције одржао је састанак са учесницима и упознао их са планом активности за 07.07.2016.године, и саветовао у вези куповине залиха хране и воде за вишедневни боравак у самом подножју Елбруса, на Гарабашију и у дому Пријут.

07.07.2016. године – после јутарње куповине намирница, воде и осталих потрепштина, учесници експедиције пребачени су организованим друмским превозом до 3 км удаљене станице жичаре Азау (2300 м). Вођа експедиције обезбедио је карте за жичару, и учесници су се са свом опремом, намирницама и водом, потребном за више дана у највишем делу Кавказа, укрцали у жичару. Учесници су били извежени жичаром до висине од 3847 м, односно до станице Гарабаши. Вођа експедиције распоредио је учеснике у контејнере, у којима је било предвиђено једно ноћење. Одмах по распакивању ствари, вођа експедиције повео је све учеснике на аклиматизациони успон. Време је било лепо, а од Гарабашија почиње подручје са вечитим снегом. Учесници су на овом аклиматизационом успону попели најмање до планинарског дома Пријут на 4060 м надморске висине, а највише до висине од 4400 м, на пола пута између дома Пријут и Пастуховских стена. Повратак у Гарабаши протекао је без икаквих проблема, а све до сумрака време је било прелепо. Током ноћи, међутим, ово подручје захватила је снежна олуја. Пре спавања, вођа експедиције одржао је састанак са учесницима и упознао их са планом активности за 08.07.2016.године, када је основни циљ био успон до планинарског дома Пријут, а евентуална нова аклиматизација у обзир би дошла само у случају побољшања времена.

08.07.2016. – по веома лошем времену, температури испод нула и снегу који је непрестано падао, ранчеви учесника били су пребачени ратраком (гусеничарем) до планинарског дома Пријут, а учесници су за сат времена препешачили деоницу од Гарабашија до Пријута. Уследио је размештај по собама, упознавање са правилима коришћења штедњака на плин и горионика, као и коришћења простора за одлагање хране и намирница. Како се време током дана није нимало поправљало, учесници су цео дан провели у дому Пријут, у разгибавању, испијању велике количине воде и у слободним активностима. Пред спавање, вођа експедиције одржао је састанак са учесницима и упознао их са планом активности за 09.07.2016.године, када је главни циљ, у случају да временски услови допусте, био да се изврши аклиматизациони успон на надморску висину између 4800 – 5050 м (између Пастуховских стена и напуштеног ратрака), и да се што дуже борави на највишој тачики аклиматизације.

09.07.2016. – повољни временски услови, сунчано време, не превише хладно, и без ветра, омогућили су извођење важног аклиматизационог успона. У спором ритму, оптималном за услове на овим надморским висинама, сви смо најпре изашли до Пастуховских стена (4800 м), а неколико учесника је продужило даље до напуштеног ратрака на 5050 м. У вишим деловима Кавказа учесници су боравили до касних поподневних сати, а ова аклиматизација протекла је без икаквих проблема. По повратку у дом Пријут, вођа експедиције одржао је

састанак са учесницима, када им је наговестио да, уколико временски услови до допусте, у ноћи између 09/10.07.2016.године, наша експедиција ће кренути пут врха Елбруса.

10.07.2016 – како временски услови нису били повољни (хладноћа, снег, магла, облачно време), вођа експедиције одлучио је да цео дан проведемо у планинарском дому Пријут и да на завршни успон кренемо одмах када временски услови до допусте.

11.07.2016. – временске прилике у највишем делу планине Кавказ нису се битно промениле. Вођа експедиције је у сталном контакту са Горском службом спасавања Русије и контролише интернет странице временске прогнозе, а користи и своје велико искуство у процени временских прилика. Учесницима је најављено да постоје велики изгледи да се на завршни успон крене у ноћи између 11/12.07.2016.године. Вођа експедиције извршио је поделу учесника у две групе, тако да прва група на успон крене у 1 сат иза поноћи, а друга у 3 сата иза поноћи.

12.07.2016. – временски услови су повољни за извођење завршног успона. Прва група од 8 планинара, које предводи вођа експедиције, из дома Пријут ка Елбрусу креће тачно у 1 сат. Време је ведро, мирно, температура око дома Пријут је нула степени. Друга група од 9-оро планинара, које предводи Александар Србиновски, на успон креће у 3 сата. Све се одвија по плану, до Пастуховских стена. Ритам је лаган, праве се краћи одмори на ногама ради уношења воде и енергената. На висини од 5200 м, код једне учеснице уочавају се симптоми висинске болести. Она није била у стању да се даље креће ка Елбрусу, те је вођа експедиције њу спустио до места где ће даље бити транспортована моторним санкама назад у планинарски дом Пријут. Још један учесник испољава блаже симптоме висинске болести, повраћа, али је способан да настави ка врху. Између Западног и Источног Елбруса уочавамо велики број планинара из других експедиција, који све више испољавају немогућност даљег кретања и напредовања. Вођа наше експедиције ангажује се у пружању помоћи њима и припремама за евакуацију. Претпоставка је да су многи од њих били неспремни, или да су се сувише поуздали на прелазак деонице од планинарског дома до висине од 5000 м моторним санкама и ратрацима. Додатно успоравамо према превоју између Источног и Западног Елбруса. Постаје све хладније, а појачава се и ветар. Претпоставка је да на Западном Елбрусу дува ветар орканске снаге. Веома споро напредујемо од превоја ка платоу испод Западног Елбруса. На сваких 5-6 корака правимо паузу. Од техничке опреме користимо дерезе, цепине и штапове. Носимо више слојева одеће, а лица су нам заштићена маскама и наочарама. Дубок снег и слојеви старог и новонападалог снега отежавају кретање. Такође и много планинара на стази. На платоу нас дочекује изузетно снажан ветар. Време је и даље сунчано, али ветар прави снежне ковитлаце. Видимо на крају платоа узвишење Западног Елбруса. Око врха и на њему ветар је најснажнији. Температура је -25 степени, а ветар туче брзином од 70 км на час. На врху се задржавамо не дуже од 15 минута. У повратку се крећемо још спорије и опрезније. Све протиче без проблема. Сви учесници који су изашли на врх и безбедно се вратили у дом Пријут, за то су утрошили између 12 и 18 часова. У повратку је уочено знатно успоравање, али зато је кретање било потпуно сигурно.

13.07. – ратраком су ранчеви и опрема учесника спуштени до горње станице жичаре на Гарабашију, а учесници су се до жичаре спустили пешице. Уследио је повратак на почетну станицу Азау. Од почетне станице, организованим превозом, учесници су се спустили до хотела у Терсколу. После одмора, учесници су у послеподневним сатима отишли на заједнички ручак и прославу освојеног врха Елбрус.

14.07. – дан проведен у слободним активностима. У вечерњим сатима, у хотелу, вођа експедиције је свим учесницима свечано поделио дипломе за освојени врх Елбрус.

15.07.- слободне активности, паковање ствари и опреме, припрема за повратак за Србију. У вечерњим сатима, организованим превозом, учесници су одвежени на аеродром Минералне

воде. У 02:50 часова, летом „Аерофлота“, учесници су кренули пут Москве. У 05:15 часова, учесници су слетели на аеродром Шереметјево и припремили се за лет „Аерофлота“ до Београда. За Београд смо кренули у 10:25 часова, а на аеродром „Никола Тесла“ слетели у 13:30 часова по средњеевропском времену. На аеродрому „Никола Тесла“ уследио је растанак учесника.

У Нишу, 21.07.2016.године

Извештај саставио:

Мирослав Докман, ПК „Железничар“ Ниш
miroslavdokman@yahoo.com
062/205-977

